

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

## Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefscollege 2 te AARSCHOT

---

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 123646-31849-123638

Instellingsnummer 123638

Instelling Sint-Jozefscollege 2

Directeur Viviane VAN DIJCK

Adres Bekaflaan 65 - 3200 AARSCHOT

Telefoon 016-55.11.30

Fax 016-55.11.31

E-mail sintjozefscollege@sjca.be

Website <http://www.sjca.be>

Bestuur van de instelling VZW Sint-Jozefscollege

Adres Schaluin 28 - 3200 AARSCHOT

Scholengemeenschap SGKSO Aarschot - Betekom

Adres Herseltsesteenweg 4\_A - 3200 AARSCHOT

CLB Vrij CLB Aarschot

Adres Bekaflaan 63 - 3200 AARSCHOT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-01-2017, 17-01-2017, 18-01-2017, 19-01-2017, 20-01-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 22-03-2017

**Samenstelling inspectieteam**

Inspecteur-verslaggever Wendy FRANQUET

Teamleden Marc D'HOOP, Olivier DOUVERE, Christa VANPOUCKE, Chris  
VAN WOENSEL, Jean-Luc WITTEVRONGEL

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING.....                                                                                                           | 3  |
| 1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....                                                                                         | 5  |
| 2 SAMENVATTING .....                                                                                                     | 5  |
| 3 DOORLICHTINGSFOCUS .....                                                                                               | 7  |
| 3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus .....                                                                   | 7  |
| 3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                                                 | 7  |
| 4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....                                                                | 8  |
| 4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                                                | 8  |
| 4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                                            | 8  |
| 4.1.1.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037) .....                                        | 8  |
| 4.1.1.2 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/044). .....                               | 10 |
| 4.1.1.3 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009) ..... | 12 |
| 4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET) .....                                                                       | 15 |
| 4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'? .....                       | 17 |
| 4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....                                                      | 18 |
| 4.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                                               | 19 |
| 5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                                            | 20 |
| 5.1 Leerbegeleiding.....                                                                                                 | 20 |
| 5.2 Evaluatiepraktijk .....                                                                                              | 24 |
| 5.3 Deskundigheidsbevordering .....                                                                                      | 27 |
| 6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....                                                                                    | 29 |
| 7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....                                                                                | 32 |
| 7.1 Wat doet de school goed? .....                                                                                       | 32 |
| 7.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                                                  | 32 |
| 7.3 Wat moet de school verbeteren? .....                                                                                 | 32 |
| 8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....                                                                      | 33 |
| 9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....                                                                        | 33 |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

## 1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Administratief bestaat het Sint-Jozefscollege Aarschot uit drie instellingsnummers: twee middenscholën (instellingsnummers 123638 en 123646) en een zesjarige school (instellingsnummer 31849). De drie scholën functioneren als een pedagogisch geheel. De verslaglegging gebeurt per instellingsnummer. Om een volledig beeld te krijgen van de school dient de lezer de drie verslagen samen te lezen. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'Vakoverschrijdende eindtermen', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Overige reglementering', 'Kwaliteitsonderzoek', 'Algemeen beleid' en 'Sterktes en zwaktes van de school' zijn echter identiek in de drie verslagen.

## 2 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefscollege Aarschot omvat een middenschool aan de rand van de stad en een aso-kso school in het stadscentrum. Naast een eerste graad met een A-stroom omvat het onderwijsaanbod een ruim aantal studierichtingen binnen aso en enkele studierichtingen binnen kso in het studiegebied beeldende kunsten.

De school heeft een kansrijke leerlinginstroom met weinig schoolse achterstand. De meeste leerlingen stromen vlot door en doen het redelijk goed in het vervolgonderwijs. Ze kiezen meer dan het Vlaamse gemiddelde voor een academische bachelor en hun studiesucces ligt om en bij het gemiddelde.

De schoolvisie benadrukt de waarden duurzaamheid, dienstbaarheid en verbondenheid, maar zet leerlingen en leraren ook aan om buiten de lijntjes te kleuren. Het brede aanbod aan algemeen vormende activiteiten en de creatieve invulling van de keuzevakken sluiten hier mooi bij aan. In een aantal vakken is deze ontwikkelingsdynamiek ook zichtbaar in een krachtige stimulerende leeromgeving. Daar staat tegenover dat het lesaanbod veelal sterk leraargestuurd is en traditionele werkvormen overheersen.

De directie voert een toegankelijk, ondersteunend en participatief beleid. De vlotte werking van de overlegstructuren zorgt voor een duidelijke communicatie met inbreng van alle partijen. De schoolleiding heeft oog voor kwaliteitszorg, maar heeft die nog niet systematisch voor heel de schoolwerking en tot op vakniveau uitgewerkt. In de onderzochte processen – de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en de deskundigheidsbevordering – ontbreken dan ook concrete operationele doelstellingen. Dit bemoeilijkt de realisatie en de opvolging van de visie in de praktijk.

Binnen de leerbegeleiding investeert de school veel in kwaliteitsvolle remediëringsinitiatieven. Het preventieve luik van de leerbegeleiding krijgt minder aandacht. Om het leren te ondersteunen geven de leraren in hun cursus systematisch aan wat ze van de leerlingen verwachten, maar deze studietips bereiken zelden het niveau van de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'. De klassenraad kan de aanzet geven tot leerondersteuning, maar de school vindt het belangrijk dat ook de leerlingen zelf het initiatief nemen om ondersteuning te vragen.

In de middenschool staat een brede evaluatie centraal met het oog op een goede oriëntering van de leerlingen. De evaluatie neemt dan ook sleutelcompetenties mee in beschouwing. De bovenbouw legt het accent op proefwerken om zo de leerlingen grote leerstofgehelen te laten verwerken in functie van verdere studies. Deze manier van evalueren past niet optimaal bij alle leerplandoelstellingen. De school benut de evaluatie weinig om het leerproces van de leerlingen vorm te geven. De school onderbouwt de attesteringen zorgvuldig.

De school hecht veel belang aan deskundigheidsbevordering. Ze organiseert schoolbrede navormingen die passen binnen de beleidsprioriteiten. Een aantal leraren volgen ook frequent individuele nascholing. De school heeft nog geen zicht op de effecten van de deskundigheidsbevordering op de klasvloer.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert. De school voldoet niet aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' omwille van de ontoereikende organisatie en een aantal situaties die niet voldoen aan de minimale veiligheids- en comfortvereisten. Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod en levert een overwegend positief beeld op van de leerplanrealisatie. Zo voldoet de leerplanrealisatie voor geschiedenis in de eerste graad en in de derde graad aso en kso, voor wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen, voor wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Latijn en Wetenschappen, voor cultuur- en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen, voor Engels en Frans in de pool moderne talen en voor chemie in de pool wetenschappen. Voor plastische opvoeding in de eerste graad is de leerplanrealisatie een voorbeeld van goede praktijk, alsook de realisatie van de onderzoekscompetentie in de pool Moderne talen en het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen op uitvoeringsniveau. De leerplanrealisatie voldoet echter niet voor beeldende en architecturale vorming in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale vorming en voor wiskunde in aso derde graad in de pool Wiskunde.

Voor de middenschool (instellingsnummers 123638 en 123646) voldoet de leerplanrealisatie en eindigt de doorlichting met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Op grond van tekorten in de leerplanrealisatie in de tweede en derde graad formuleert de inspectie een beperkt gunstig advies voor de school met het instellingsnummer 31849.

Omwille van de tekorten op het vlak van 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' formuleert de inspectie voor de drie scholen een beperkt gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde.

### 3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

#### 3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

|                               | Basisvorming                       | Specifiek gedeelte    |
|-------------------------------|------------------------------------|-----------------------|
| VOET                          | x                                  |                       |
| Graad 1 A                     | geschiedenis, plastische opvoeding |                       |
| Graad 1 Artistieke vorming    | geschiedenis                       |                       |
| Graad 1 Latijn                | geschiedenis                       |                       |
| Graad 1 Moderne wetenschappen | geschiedenis                       | wetenschappelijk werk |

#### 3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

##### Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

##### Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

##### Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

## 4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

### 4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

#### 4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

##### 4.1.1.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)

##### Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen aan bod in de studie van de historische samenlevingen. Ook de evaluatiepraktijk sluit voldoende bij de leerplandoelstellingen aan.

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsaanbod</b>   | Als inleiding maken de leerlingen vaardigheidsgericht kennis met het historisch referentiekader. Zij leren voldoende werken met dit kader door historische gegevens frequent te situeren in tijd, ruimte en socialiteit en geregeld tijdlijnen en historische kaarten te analyseren. |
| <i>Volledigheid</i>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Evenwicht</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Beheersingsniveau</i> |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <i>Samenhang</i>         |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

In de studie van de prehistorie, het oude nabije oosten en de klassieke oudheid komen de meest kenmerkende feiten en ontwikkelingen uit de verschillende domeinen van de socialiteit voldoende evenwichtig aan bod. De aandacht gaat daarbij vooral naar het verklarende niveau van het historisch denken, met name kenmerken, verklaringen, beïnvloedende factoren, oorzaken en gevolgen van historische feiten en ontwikkelingen. De opbouw van het begrippenkader is daarin doelgericht geïntegreerd.

Positief in het onderwijsaanbod is de verdieping van kennis naar inzicht voor verschillende historische inhoud. Zo verwerven de leerlingen inzicht in relaties tussen de historische samenlevingen in het Middellandse zeegebied aan de hand van enkele vergelijkingen uit verschillende domeinen van de socialiteit. De inzichtelijke duiding gebeurt verder via voorbeelden van wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit en via relevante actualisering van enkele probleemstellingen. In de bespreking van historische ontwikkelingen maken de leerlingen ook kennis met gelijktijdig- en ongelijktijdigheid, continuïteit en discontinuïteit.

De leerlingen werken frequent met bronnen via de opdrachten in het leerwerkboek en de analyse van geprojecteerde documentatie. De verwerking heeft vooral tot doel informatie uit bronnen te halen met het oog op de samenstelling en de verklaring van de leerinhouden. Daarnaast zijn er ook enkele oefeningen waarin de leerlingen de bronnen leren identificeren en de basisvragen van de historische kritiek beantwoorden (analyse van betrouwbaarheid, feit en mening). Historisch speur- en denkwerk met zoek-, verwerkings- en rapporteringsopdrachten komt dan weer te weinig voor (zie leerplandoelstellingen B3-B5, B7, B12, B13).

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Uitrusting</b><br><i>ICT</i><br><i>Inzet uitrusting</i><br><i>Leermiddelen</i>                                       | <p>De lessen geschiedenis vinden plaats in voldoende uitgeruste lokalen. Het digitale 'bordboek' wordt permanent ingezet voor visuele en structurele ondersteuning en voor begeleide bronnenanalyse. Er zijn geen historische atlanten beschikbaar; 'werken met ruimte' gebeurt door middel van de thematische kaarten in het leerboek. Werkopdrachten waarbij de leerlingen van ICT gebruikmaken, komen zelden voor. Daarmee is de bijdrage van het vak geschiedenis tot de VOET 'ICT-vaardigheden' beperkt.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>Aansluitend bij de visie op evaluatiepraktijk organiseert de school voor geschiedenis gespreide evaluatie in het eerste leerjaar en een systeem van overhoringen, taken en examens in het tweede leerjaar.</p> <p>Er zijn in de vakgroep weinig afspraken over de invulling van de gespreide evaluatie in het eerste leerjaar. Ze bestaat uit een verzameling van enkele losse taken en overhoringen die gespreid over het schooljaar fragmenten van historische kennis, inzicht en vaardigheden evalueren. Enerzijds sluiten de geëvalueerde kennis en vaardigheden voldoende aan bij het onderwijs- en leerproces. Anderzijds vormt de evaluatie geen coherent geheel waaruit de beheersing van de leerplandoelstellingen objectief af te leiden is.</p> <p>De evaluatie in het tweede leerjaar vertoont meer samenhang wat de examens en de overhoringen betreft. De examens zijn voor alle lesgroepen identiek. De vraagstelling in de overhoringen en de examens sluit logisch aan bij het onderwijsproces. Ze is voldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd. De ondervraagde historische inhouden zijn representatief en relevant. De vragen peilen voldoende geproportioneerd naar kennis, inzicht en vaardigheden. Het beheersingsniveau voldoet. Er zijn vele vragen op basis van bronnenanalyse. De doelstellingen 'werken met bronnen' zijn daarin voldoende herkenbaar. Daarnaast bevat de evaluatie ook voldoende vragen met betrekking tot situering in het historisch referentiekader en met betrekking tot historisch inzicht via onder meer ondervraging van oorzaken en gevolgen, relaties, wisselwerking en relevante actualisering.</p> <p>De evaluatie in de vorm van taken is niet optimaal en verloopt niet gelijkgericht. De frequentie verschilt per leraar en is over het algemeen laag. De opdrachten zijn onvoldoende concreet afgestemd op de leerplandoelstellingen (bijvoorbeeld 'werken met bronnen'), waardoor ook de beoordelingscriteria vaag zijn. De recentelijk door de school voorgestelde brede evaluatie met beoordeling van sleutelcompetenties staat in het vak geschiedenis nog niet op punt.</p> <p>De studieresultaten voor geschiedenis zijn positief. De meeste leerlingen slagen met een voldoende tot behoorlijke totaalscore.</p> |

**Leerbegeleiding** Een ordelijk en motiverend klasmanagement en de methodiek van het leerboek ondersteunen het leren leren. De leerlingen krijgen voldoende informatie over wat ze moeten kennen en kunnen. Ze kunnen ook terugvallen op de samenvattingen en mindmaps in het leerboek als vertrekpunt voor het studeren. De leraren maken de vaktaal voor de leerlingen toegankelijk via ondersteunende begrippenlijsten.

*Preventief  
Curatief*

In de lessen is er voldoende aandacht voor informatieverwerking, maar deze verloopt heel centraal gestuurd. De leerlingen leren daarbij weinig gebruik maken van leerstrategieën. Zo leidt het begeleid (zelfstandig) leren onvoldoende naar probleemoplossend leren.

Er is voldoende feedback op de evaluatie en de leerprestaties. Remediëring gebeurt overwegend informeel en geïntegreerd in het onderwijs- en leerproces. Voor leerlingen met specifieke leerproblemen sluit de begeleiding op vakniveau aan bij die op schoolniveau.

**Deskundigheidsbevordering** Om de horizontale en verticale samenhang te versterken overleggen de leraren graadgebonden en graadoverstijgend. Er is samenwerking op verschillende vlakken: de jaarplanning, de opmaak en de uitvoering van leerlijnen, de aanpak van het onderwijs- en leerproces, de keuze van de leermiddelen, de organisatie van excursies of breed vormende acties en de leerlingenevaluatie. De recent ontwikkelde leerlijnen zijn ondersteunend voor het bepalen van het beheersings- en verwerkingsniveau in elke graad. Alleen op het vlak van de gespreide evaluatie en het aanbod van taken is de samenwerking in de eerste graad nog niet optimaal.

*Overleg  
Vorming*

De leraren staan open voor kwaliteitsverbetering en professionalisering. Zo hebben zij in een sterkte-zwakte analyse hun werking geëvalueerd. Voor bijsturing en kwaliteitsverbetering doen ze een beroep op het bestaande aanbod van nascholingen en op de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst.

#### **4.1.1.2 Plastische opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/044).**

##### **Voldoet**

De leerplandoelstellingen worden via inhoudelijk uitdagende opdrachten aangereikt. De leerlingenevaluatie voldoet.

**Onderwijsaanbod** De jaarplannen vertalen de leerplandoelstellingen in opdrachten voor de leerlingen. De verschillende leerplandoelstellingen komen hierbij voldoende aan bod. Het aandeel van de leerlingen in het onderzoekend gedeelte van de component 'waarnemen' vraagt meer diepgang. Daarentegen moedigen de leraren hen sterk aan om in het onderdeel 'onderzoek en vormgeven' te experimenteren met verschillende technieken, vormen en kleuren, wat hun ontwikkeling van de beeldtaal ten goede komt. 'Reflecties en attitudes' krijgen behoorlijk wat aandacht. Een wederzijdse respectvolle omgang en de open communicatie tussen leerlingen onderling en met de leraren getuigen hiervan.

*Volledigheid  
Evenwicht  
Beheersingsniveau  
Samenhang*

Jaarlijks kiest de vakgroep samen met het kso een thema, zoals dit schooljaar 'Gimme Shelter'. Binnen plastische opvoeding stemmen de leraren hun opdrachten zoveel mogelijk af op dit thema en plaatsen dit in een kunstzinnig en maatschappelijk relevant kader. Dit daagt de leerlingen uit om zowel hun persoonlijke, creatieve als kritische kant te tonen. Het resultaat is een boeiende confrontatie van alle aspecten van het jaarthema, leerjaar- en zelfs graadoverstijgend.

De opdrachten variëren sterk in technieken en kaders binnen de leefwereld van de leerlingen. Dit stimuleert ze om hun manuele vaardigheden en hun beeldingskracht aan te scherpen. Er zijn duidelijke afspraken over de horizontale en verticale afstemming binnen de eerste graad. Alhoewel er voldoende contacten zijn met de vakgroep van het kso in de bovenbouw ontbreekt een afstemming tussen de eerste en tweede graad.

Sommige leerlingenwerken getuigen van een uitzonderlijk hoge kwaliteit en maturiteit. Het lerarenteam schenkt duidelijk aandacht aan de ontwikkeling van de individuele beeldtaal van de leerlingen, wat te zien is in de grote diversiteit van de uitwerking van de opdrachten.

De schoolleiding staat positief tegenover de kunstzinnige vakken. Ze spant zich in om de aanwezigheid van de artistieke vorming op school zichtbaar te maken. Leerlingenwerken sieren vele muren en krijgen een prominente plaats in de inkomhal. Dit sluit mooi aan bij de visie van de school en promoot bovendien het kso-aanbod van de bovenbouw.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

Plastische opvoeding heeft een eigen deel van het gebouw toegewezen gekregen. Hierdoor kan de vakgroep de identiteit van het vak sterk tot uiting laten komen in de traphal en de lokalen. De lokalen stralen sterk de sfeer van een creatief stimulerende omgeving uit waardoor de leerlingen er met plezier naar toe komen. Alle lokalen hebben mooi daglicht en voldoende kunstlicht, zijn voldoende ruim en beschikken over wasbakken en de nodige bergruimte.

De leraren gaan creatief om met het materiaal; de leerlingen krijgen veel ruimte om te experimenteren met de grondstoffen en de hulpmiddelen. Er is een vlotte integratie van ICT in het lesgebeuren. De pc's staan ter beschikking van de leerlingen en zij kunnen vrij hun gsm gebruiken om documentatie op te zoeken en inspiratie op te doen.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

De evaluatie peilt voldoende naar het bereiken van de leerplandoelstellingen. Tijdens de opdrachten krijgen de leerlingen de gepaste begeleiding om een goed eindproduct te kunnen afleveren. De leraren beoordelen evenzeer het proces als het product.

De leraren bespreken de werken klassikaal of individueel en geven de leerlingen steeds individueel mondelinge feedback bij hun punten. De neerslag van deze feedback is verschillend per leraar soms niet terug te vinden in de documenten, wat de transparantie naar de ouders toe belemmert. De commentaren op het rapport getuigen van een positief stimulerende en remediërende aanpak.

**Leerbegeleiding**  
*Preventief*  
*Curatief*

De sfeer tijdens de lessen is ongedwongen, de leerlingen ervaren de klas als een veilige omgeving waardoor zij hun gevoelens tonen in hun werk. Een goede klasorganisatie zorgt ervoor dat er een aangename en efficiënte bedrijvigheid heerst, ondanks de beperkte lestijd.

De leraren hebben oog voor diverse lesvormen. Ze leiden opdrachten klassikaal in, zetten sterk in op individuele begeleiding en bijsturing waarbij ze de leerlingen stimuleren om zoveel mogelijk zelf oplossingen te vinden, laten de leerlingen elkaar onderling helpen...

De leerlingen bewaren hun opdrachten in een map die in de klas blijft. Hierin zitten naast het eindproduct ook de voorbereidende oefeningen en experimenten. Onlangs namen de leerlingen een logboek in gebruik. Niet iedereen maakt hier even gretig gebruik van. Bovendien willen de leerlingen deze boekjes te netjes houden. Deze zelfcensuur en de schroom om in hun logboek aan persoonlijk onderzoek te doen, zorgen ervoor dat dit initiatief maar bij een paar leerlingen het gewenste resultaat bereikt, namelijk het herbeleven van het creatief proces.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Overleg*  
*Vorming*

Er is veelvuldig informatief overleg binnen de vakgroep. De onderwerpen zijn van praktisch-organisatorische aard, maar regelmatig komen ook agogisch-didactische thema's aan bod. Verscheidene malen per jaar verlopen de vergaderingen samen met de vakgroep van het kso. De leraren benutten dit graadoverstijgend overleg nog onvoldoende om hun werking op elkaar af te stemmen.

Het lerarenteam toont een grote expertise in zijn vak en een bereidheid om zijn pedagogisch handelen aan te scherpen. Veelvuldige tentoonstellings- en museabezoeken vullen de leraren aan met diverse opleidingen. Hiermee houden ze de vinger aan pols in het kunstlandschap en blijven ze nieuwe gebieden verkennen.

#### **4.1.1.3 Wetenschappelijk werk in de eerste graad in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)**

##### **Voldoet**

De leerplandoelstellingen worden voldoende contextueel gerealiseerd. De volledigheid en de transparantie van de evaluatiepraktijk voldoen.

**Onderwijsaanbod**  
*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

Over het algemeen worden de leerplandoelstellingen volledig en op het juiste beheersingsniveau aangeboden. Het onderwijsaanbod gaat meestal uit van een contextuele realisatie van de leerplandoelstellingen. Hierdoor is de betrokkenheid van de leerlingen bij de lessen groot. De leraren spenderen veel lestijd aan het leren interpreteren en toepassen van formules. Hierdoor krijgen de leerlingen bij bepaalde contexten echter minder kansen om op een interactieve manier aan de andere doelstellingen te werken.

Het leerplan vraagt om dwarsverbindingen te bouwen tussen SEI en wetenschappelijk werk. Er is nood aan duidelijkere afspraken om deze beter op elkaar af te stemmen. De doelstelling rond wederzijdse beïnvloeding van wetenschappelijke disciplines staat nog te weinig centraal.

De leerlingen leren gericht waarnemen tijdens demonstratieproeven en een aantal leerlingenproeven. De leerlingen voeren de meeste leerlingenproeven en metingen echter uit in tamelijk grote groepjes. Daardoor komen niet alle leerlingen voldoende actief aan bod om de vereiste wetenschappelijke vaardigheden onder de knie te krijgen. Er is veel aandacht om de resultaten van het onderzoek nauwkeurig weer te geven in een tabel en een grafiek. De leraren spenderen ook voldoende tijd aan de interpretatie van de grafische verwerking van de meetresultaten. Er is echter weinig aandacht om de onderzoekjes te laten starten vanuit een gegeven onderzoeksvraag. Het formuleren van een hypothese komt ook minder expliciet aan bod. De leerlingen leren weinig zelf de verschillende stappen in een wetenschappelijk onderzoek herkennen en benoemen.

**Uitrusting**  
*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

De meeste lessen vinden plaats in een degelijk uitgerust vaklokaal. De minimaal vereiste leermiddelen zijn aanwezig, maar niet altijd in voldoende hoeveelheden. Dit bemoeilijkt in grote klasgroepen het uitvoeren van de leerlingenproeven in voldoende kleine groepjes.

De vaklokalen beschikken over een beamer en een computer met internetaansluiting. De leraren zetten deze doelgericht in om de lessen aanschouwelijk te maken. De kwaliteit van de projectie is niet in alle lokalen optimaal.

**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

De evaluatiepraktijk op toetsen en examens is voldoende transparant. De leraren maken afspraken om gelijkaardige examenopgaves op te stellen voor parallelklassen. De leerinhouden uit de aangeboden contexten en projecten worden voldoende bevraagd via taken, toetsen en examens. Een groot aantal vragen op toetsen en examens peilen naar het correct weergeven van grootheden en eenheden. Bepaalde van deze vragen peilen uitsluitend naar het kunnen reproduceren van kennis omdat ze buiten een context gesteld worden, terwijl het leerplan daarop aandringt. Sommige examens zijn bovendien onevenwichtig omdat ze samengesteld zijn uit een groot aantal rekenvraagstukken. De leraren leveren inspanning om de rekenvraagstukken en een aantal vragen bij de toetsen en examens contextrijk te ondersteunen. De meer uitdagende vragen en rekenvraagstukken worden door de leraren aangeduid als verdieping op het examen. De meeste leraren vermelden de punten van de verdieping bij de rapportcommentaren. Dit verhoogt de transparantie van de evaluatiepraktijk.

De evaluatie van de meeste doelstellingen voor onderzoekend leren gebeurt hoofdzakelijk tijdens het practicumexamen van het tweede trimester. Tijdens de lessen evalueren de leraren minder de wetenschappelijke vaardigheden. Ook bij de evaluatie van het eindwerkje ligt de nadruk hoofdzakelijk op het product, namelijk het verslag en de presentatie. De evaluatiecriteria hiervoor zijn transparant maar weinig afgestemd op de doelstellingen voor onderzoekend leren en de specifieke doelstellingen voor wetenschappelijk werk.

De jaarresultaten van de leerlingen zijn over het algemeen voldoende.

#### **Leerbegeleiding**

*Preventief*

*Curatief*

De lessen verlopen in een rustig, aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. De leerlingen krijgen voldoende hulp bij het structureren van de leerinhouden. De leraren hanteren vraaggestuurde leergesprekken om het probleemoplossend denken te stimuleren. Ze spenderen voldoende aandacht aan het gebruik van probleemoplossende strategieën bij het oplossen van rekenvraagstukken.

De leraren zetten het elektronische leerplatform zinvol ter ondersteuning van de leerbegeleiding in. Het bevat verbeterleutels, extra oefeningen en ondersteunend lesmateriaal. Daarnaast bieden de leraren ook per trimester een leerstofoverzicht aan zodat de leerlingen weten wat ze moeten kennen en kunnen voor het examen.

De leraren bespreken klassikaal de verbeterde taken en toetsen zodat de leerlingen inzicht krijgen in hun fouten. Ze kunnen ook buiten de lessen steeds met hun vragen bij de leraren terecht.

#### **Deskundigheidsbevordering**

*Overleg*

*Vorming*

De leraren wetenschappelijk werk overleggen vooral informeel en wisselen vlot materiaal uit. Het engagement van de leraren is groot. Ze maken tijdens het informeel overleg vooral praktische en organisatorische afspraken. Ze bewaken hierbij horizontaal de gelijkgerichtheid in het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk. Er is overleg met de leraren natuurwetenschappen en techniek om overlapping in het aanbod te voorkomen.

De leraren overleggen ook ongeveer éénmaal per trimester formeel. Tijdens deze vergaderingen komen pedagogische didactische thema's zelden diepgaand aan bod.

De leraren hebben de laatste schooljaren weinig vakgerichte nascholing gevolgd.

#### 4.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

##### Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Beleid</b>           | De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten wat betreft de                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Doelgerichtheid</b>  | <p>gelijkgerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen. De school actualiseerde haar pedagogisch project naar aanleiding van de invoering van de nieuwe VOET. Ze kadert de VOET-werking binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en vakoverschrijdende activiteiten. Vertrekkende van de drie kernwaarden 'duurzaamheid, verbondenheid, dienstbaarheid' koppelt de school de elementen van de stam en de contexten aan de vier pijlers van het pedagogisch project. Op een pedagogische studiedag kreeg het schoolteam de kans om de nieuwe schoolvisie, gekoppeld aan VOET, te ontdekken en te evalueren. Dit leidde tot een digitale inventarisatie van de initiatieven die de VOET nastreven binnen de vakken en vakoverschrijdende projecten.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ondersteuning</b>    | <p>De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Tot nu toe stuurt het directieteam het nastreven van de VOET aan. Het directieteam zorgt voor een breed draagvlak voor de VOET-werking door de graadcoördinatoren en teamleden die initiatieven rond VOET nemen, te ondersteunen. Omdat er een stevige traditie bestaat in de vakoverschrijdende projectwerking van de school, slaagt de directie erin om leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming en de VOET voor haar leerlingen.</p> <p>De school zorgt voor de nodige communicatie, onder meer via de schoolkalender, de personeelsvergadering, de website en de brieven aan ouders.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Doeltreffendheid</b> | <p>De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen.</p> <p>Het directieteam evalueert jaarlijks de inventaris en stuurt de beleidsmatige aanpak bij. Zo volgt het directieteam het gebruik van de digitale tool op en optimaliseert dit om te komen tot een betrouwbare inventaris. Op basis van de analyse van de VOET-inventaris formuleert het directieteam in het jaaractieplan de nodige acties om de hiaten weg te werken.</p> <p>Met een kwaliteitsdocument, de zogenaamde 'kijkwijzer', introduceerde de directie het kwaliteitsdenken over vakoverschrijdende initiatieven bij de leraren en de graadcoördinatoren. Dat document koppelt en evalueert de doelstellingen van de activiteit aan de schoolvisie, aan de VOET-werking en aan het schoolbeleid rond kostenbeheersing en goed gebruik van de schooltijd. Deze evaluatie leidde tot bijsturing van bestaande initiatieven om de afstemming op de VOET te versterken en tot de invoering van nieuwe initiatieven. De inventarisatie van de VOET-initiatieven binnen de vakken leidde nog niet tot evaluatie of bijstellingen om alle VOET bij alle leerlingengroepen na te streven.</p> |

**Ontwikkeling** De school nam een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt.

De graadcoördinatoren en een aantal personeelsleden volgden nascholingen rond thema's van VOET. Deze nascholingen kaderen echter niet in een analyse van de professionaliseringsbehoeften voor de VOET, maar sluiten eerder toevallig daarbij aan.

**Uitvoering** De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de  
**Lichamelijke gezondheid en** meeste leerlingen nagestreefd.  
**veiligheid**

Een werkgroep van de eerste graad werkte het jaarproject 'Fitte School' uit om de eindtermen van deze context voor alle leerlingen na te streven. Dit project bestaat uit onder andere per trimester een gezondheidsweek, sensibiliseringsacties als 'Fietste klas' en 'Dagen zonder vlees'. Ook de acties die de graadcoördinatoren organiseren, leveren een mooie bijdrage aan deze context. Zo combineren de zesdejaars een project voor geldinzameling ten voordele van PLAN-kinderen aan de verkoop van gezonde voeding. Dat deze context kadert in de schoolvisie, blijkt onder andere uit de vaststellingen dat de school al jaren geen frisdrank meer verkoopt, voorziet in een permanente fietshersteldienst en bij meerdaagse reizen bijzondere aandacht besteedt aan de keuze voor gezonde voeding.

De uitvoering van deze VOET-context is een voorbeeld van goede praktijk.

**Omgeving en duurzame** Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang  
**ontwikkeling** nagestreefd met aandacht voor de frequentie, de leerlijn en de integratie van de eindtermen met de stam.

De school geeft in haar visie een zeer brede betekenis aan 'omgeving en duurzaamheid'. In projecten rond milieu, water, duurzame economie maar ook met aandacht voor maatschappelijke verantwoordelijkheid, zelfzorg en leren keuzes maken, krijgen alle leerlingengroepen volgens een duidelijke leerlijn de eindtermen van deze context aangeboden. Dit gaat bijvoorbeeld over de organisatie van een mondiale en duurzaamheidsdag met workshops rond afvalverwerking of grondstoffen en een wereldhandelsspel, ontwikkeld door leraren. Als alternatief voor de klassieke bezinningsdagen kunnen de zesdejaars kiezen om een meerdaagse natuurtocht in Wallonië te beleven, deel te nemen aan het sober gemeenschapsleven in een abdij of mee te werken in een zorginstelling. Deze keuzeprojecten kaderen helemaal binnen deze duurzaamheidsvisie en deze context.

De uitvoering van deze VOET-context is een voorbeeld van goede praktijk.

#### **4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

De instelling beschikt over een globaal preventieplan (GPP) en een jaaractieplan (JAP) die echter niet consequent inspelen op tekorten van de instelling. Doordat het GPP niet dynamisch is, kan de schoolleiding dit onvoldoende inzetten als instrument om de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) te overzien en bij te sturen. Het JAP is te veel een kopie van de voorgaande jaren. Het duidt onvoldoende aan waar de echte prioriteiten van het lopende jaar liggen en hoe en wanneer de school deze aanpakt. De financiële middelen die het beleid voorziet, zijn terug te vinden in het GPP en JAP. De acties en de bijbehorende middelen blijken al te vaak op te gaan in een groter sanerings- of renovatieplan, wat leidt tot uitstel ervan.

De instelling werkte de voorgaande jaren aan grote realisaties binnen een Publiek-Private Samenwerking (PPS), zoals de sporthal annex klaslokalen voor het so en centrum voor volwassenenonderwijs binnen de overkoepelende bestuursentiteit en bijkomende klassen op de campus Bekaf, waar de middenschool gehuisvest is. Veel energie ging naar deze werken.

De bovenbouw is voornamelijk gevestigd in de stedelijke omgeving op de campus Schaluin. Een aantal gebouwen zijn gedateerd, wat zichtbaar is in te kleine en afgeleefde leslokalen, waar het nodige lescomfort voor leerlingen en leraar ontbreken. Verder is een fietsenstalling op een naburig geleend terrein onveilig, onverlicht en rommelig. Het gekende tekort aan toiletten en de indringende geur in de jongenstoiletten zijn nog steeds een probleem. Nergens in het GPP of JAP is hierover een actiepoint terug te vinden. Dit alles toont aan dat de school niet proactief handelt door de situatie minimaal te verbeteren, in afwachting van een oplossing ten gronde. Het masterplan voorziet in een geleidelijke sanering van campus Schaluin, wat overgenomen is in het GPP.

Voor de twee campussen en de gebouwen van zowel de basisschool, de secundaire school en het volwassenenonderwijs stelde de inrichtende macht een interne preventieadviseur (PA) van niveau 2 halftijds aan. De andere helft van de tijd is deze persoon verantwoordelijk voor de aankopen. De directies van de betrokken scholen willen zo de PA van nabij betrekken in het aankoopbeleid. Deze specifieke combinatie kan echter zijn onafhankelijke positie in het gedrang brengen.

Het comité voor preventie en bescherming op het werk is reglementair samengesteld en vergadert regelmatig waarbij de besproken items terug te vinden zijn in de verslaggeving. De PA brengt de medewerkers via de algemene vergadering op de hoogte van de items rond BVH. Voor nieuwe of interimleraren is een brochure opgemaakt. De leraren kunnen via mail aan de PA melding doen van gebreken of tekorten. De klusjesmannen lossen die dan op. Indien nodig schakelt de PA een externe deskundige in. De leraren gaven aan dat het voor sommige problemen lang duurde om opgelost te geraken. Een inventaris van de interventies ontbreekt, waardoor de PA geen analyses maakt, noch patronen ontdekt om hier preventief op in te zetten. De PA kan ook geen overzicht geven van de werklust van de klusjesmannen. De klusjesmannen beschikken in de kelder over een gedateerde werkruimte met een laag plafond, zonder daglicht.

De interne PA maakt jaarlijks een rondgang. De meeste van de aangemerkte punten lossen de klusjesmannen daarna op. Andere komen soms onvoldoende in het JAP terecht. De tweejaarlijkse rondgang van de externe PA ging vorige keer niet door, maar werd vervangen door een onderzoek naar het psychosociaal welzijn van de medewerkers. Hierdoor zal er vier jaar verstrijken tussen de twee opeenvolgende rondgangen. Niet alle punten die de externe PA tijdens de rondgang opmerkt, zijn terug te vinden in het GPP of JAP. De controle door andere externe deskundigen gebeurt op tijd, maar ook hun opmerkingen komen onvoldoende terug in het GPP en JAP. De school beschikt over een beheersplan betreffende de preventie van legionella, maar de uitrol ervan is pas opgestart. Een asbestinventaris is aanwezig, maar bevat geen actualisering. Recente werken zijn er niet in terug te vinden.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle locaties van de leer- en werkomgeving van de instelling. Verschillende elektrische schakelkasten zijn niet afgesloten. In het preparatielokaal van de wetenschappen - zowel op campus Schaluin als campus Bekaf - ontbreekt de map met MSDS-fiches. De lijst met gevaarlijke producten is lang. Vele producten op deze lijst zijn de laatste jaren niet of nauwelijks nog gebruikt. De inspectie stelde vast dat de leraren een aantal producten niet veilig bewaren. Een aantal kasten sluiten niet meer af en de bewaarkasten voor zuren en basen vertonen oxidatie, wat vragen oproept over de efficiëntie van de afzuiginstallatie. In diverse klaslokalen zijn producten te vinden die de leraren zelf meebrengen en die geen goedkeuring kregen van de PA.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De instelling spoort gedeeltelijk tekorten op en tracht voor een aantal ervan verbeteringen na te streven. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

#### 4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarden</b>                                                                                                                                                                |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)                                                                                                     | ja |
| Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)                                                                       | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40) | ja |

## 4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)</b>                                                                                                           | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies                                                                                                                                  | ja |
| • de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen                                                                                                                                                               | ja |
| • de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's                                                                                           | ja |
| • de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn                                                                                                | ja |
| • de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake                                                                                                                                                                      | ja |
| • de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum                                                                                                                                                     | ja |
| • de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens | ja |
| • de organisatie van de leerlingenevaluatie                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de lokale leefregels                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie                                            | ja |
| • de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring                                                                                                                                                 | ja |
| • engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen                                                                                                                                                             | ja |
| • bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school                                                                                                                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)</b>                                                                                                                                   | ja |
| <b>Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)</b>                                              | ja |
| <b>Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)</b>                                                                                                              | ja |
| <b>Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)</b>                        | ja |
| <b>Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)</b>                                                                                                                              | ja |

## 5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 5.1 Leerbegeleiding

**Doelgerichtheid** De school brengt de beginsituatie van de leerlingen, die instromen in de eerste graad, in kaart op basis van de basofiche, het laatste rapport van de leerling en een intakegesprek. De school onderhoudt zo intensief mogelijke contacten met de verschillende basisscholen en wordt daarbij ondersteund door de scholengemeenschap. Het doorgeven van informatie over de werking van de school en de keuzemogelijkheden in de eerste graad zijn belangrijke aandachtspunten.

De eerste graad profileert zich uitdrukkelijk als een school die openstaat voor alle leerlingen maar stelt dat de instroom vooral bestaat uit cognitief sterke leerlingen en dit omwille van de plaatselijke reputatie van de school. De school heeft een goed zicht op de leerlingkenmerken en stelt vast dat specifieke doelgroepen zeer beperkt aanwezig zijn. De uitgeschreven visietekst op zorg blijft vrij algemeen en wordt op taalbeleid na niet in concrete doelen omgezet. Wel is er een taakverdeling aangegeven voor alle betrokkenen en zijn er afspraken en procedures, die als kader voor de leerbegeleiding dienst kunnen doen.

De bovenbouw kent voornamelijk een instroom van leerlingen uit de eigen eerste graad. Het recent opzetten van een gemeenschappelijk elektronisch platform heeft de doorstroom van informatie betreffende de leerlingen bevorderd. Net zoals in de eerste graad is ook hier de leerbegeleiding ingebed in en verweven met de algemene zorgvisie van de school. De school stelt dat leezorg voor alle leerlingen centraal staat. Dit algemeen principe is niet verder geconcretiseerd en uit zich vooral in de acties die de school onderneemt op het gebied van de leerbegeleiding. De school zet principieel in op leren leven, leren leren en leren kiezen. Het onderdeel 'leren leren' focust voornamelijk op een actieve studiehouding van de leerlingen en een doordachte studiemethode.

**Ondersteuning** Per vestigingsplaats is een cel leerlingenbegeleiding actief, die het domein van de leerbegeleiding coördineert, samenwerkt met het CLB en ondersteuning biedt aan leraren, leerlingen en ouders. Beide cellen houden onderling contact in functie van meer gelijkgerichtheid, rekening houdend met het ontwikkelingsniveau van hun leerlingenpubliek. Ook op het niveau van de scholengemeenschap worden onderlinge contacten en overleg tussen leerlingenbegeleiders gefaciliteerd.

In de eerste graad is een verdeling van verantwoordelijkheden uitgeschreven. De leraar is de spilfiguur en de hoofdverantwoordelijke voor het leerproces van de leerling. De zorgcoördinator en de coördinator leerlingenbegeleiding vormen de brugfiguren tussen de verschillende betrokkenen: leerlingen, leraren, ouders, CLB en eventuele externe organisaties. De cel bestaat uit leraren, medewerkers van het ondersteunend personeel, de zorgcoördinator, de leerlingenbegeleider en de codirecteur. Alle noodzakelijke informatie voor het begeleiden van de leerling komt hier samen.

De cel leerlingenbegeleiding in de bovenbouw vernieuwde en optimaliseerde recentelijk haar werking. De opdracht bestaat erin wekelijks te vergaderen over concrete socio-emotionele en studieproblemen bij de leerlingen. Zij organiseren ook de ondersteuning aan leraren en leerlingen en doen suggesties aan het beleid. De verslagen uit het recente verleden bevatten, naast de namen van de besproken, leerlingen vrij weinig informatie over de andere werkzaamheden van de cel.

De school neemt een aantal initiatieven ter preventie van leerproblemen zowel in de eerste graad als in de bovenbouw. Zo organiseert ze bijvoorbeeld in het tweede leerjaar van de eerste graad een ondersteunend uur voor bepaalde vakken. Leerlingen kunnen ook op eigen initiatief vanaf het begin van het schooljaar de begeleide studie volgen. In het eerste leerjaar van de tweede graad en sinds schooljaar 2016-2017 ook in het eerste leerjaar van de derde graad krijgen de leerlingen lessen 'leren leren'. Verder vindt de school het belangrijk dat de leerlingen zelf het initiatief nemen om ondersteuning te zoeken. Omdat bleek dat leerlingen en ouders niet altijd op de hoogte waren wat inzake leerbegeleiding aangeboden wordt, verspreidt de school in de bovenbouw een overzichtelijke brochure.

Op lerarenniveau is het niet altijd duidelijk in welke mate de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' wel degelijk het referentiekader vormen om aan leerbegeleiding te werken. De vakleraren reiken de leerlingen een informatieve en begeleidende nota aan voor hun vak, waarin wordt aangegeven wat er van de leerling verwacht wordt. De studietips, die in dit kader gegeven worden, zijn niet altijd even doelgericht en concreet. In de eerste graad krijgen de leerlingen een ondersteunde brochure om hen voor te bereiden op de examens.

De remediërende initiatieven krijgen op schoolniveau een kwaliteitsvolle invulling. Na de examens van december bespreekt de klassenraad het leerproces van de leerlingen en stuurt bij waar nodig. In de eerste graad kan deze bijsturing bestaan uit verplichte begeleide studie of het bijhouden van een studieschrift dat een engagement van de leerling en de ouders en een handleiding voor de leraren bevat.

In de bovenbouw wordt de remediëring vormgegeven via de algemene studiecoaching of het vakgerichte monitoraat. Leerlingen kunnen vanaf het begin van het schooljaar op eigen initiatief deelnemen aan deze leerondersteunende activiteiten. Ook de begeleidende klassenraad die viermaal per jaar samenkomt, kan leerbegeleiding opleggen. Via een sterk uitgewerkt systeem van volgkaarten monitoren de leraren de inzet en motivatie van de leerlingen. De klassenraad communiceert de ondernomen acties aan de ouders van de betreffende leerling. Over de extra ondersteuning, die de leerling krijgt op schoolniveau, wordt verslag uitgebracht in het leerlingvolgsysteem. De leraren daarentegen hebben nog niet de gewoonte hun remediëring te registreren. Behalve zichzelf heeft daar niemand zicht op.

**Doeltreffendheid** De school hanteert nog geen overkoepelend systeem om de effecten van leerbegeleiding na te gaan. Toch is er aandacht om te achterhalen in welke mate de activiteiten in verband met leerbegeleiding resultaat hebben, zij het nog niet systematisch. De leerlingresultaten zijn daarbij de belangrijkste houvast.

Bij de bevragingen van het tweede leerjaar van de derde graad, die de school organiseerde, geeft 60 % van de leerlingen aan dat zij geen leerondersteuning nodig hebben. De school legt evenwel het initiatief sterk bij de leerlingen en gaat zelf niet actief op zoek naar hen, die baat zouden hebben bij leerondersteuning. De vakgroepen en de leraren krijgen veel verantwoordelijkheid en bewegingsvrijheid betreffende hun invulling van leerbegeleiding en worden daarin niet opgevolgd. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat niet alle vakgroepen en leraren deze verantwoordelijkheid in dezelfde mate opnemen.

De school verzamelt een aantal data in verband met leerlingen- en meer specifiek leerbegeleiding, maar deze worden niet geanalyseerd of geïnterpreteerd. De meeste acties komen tot stand op basis van ervaringen en signalen van de betrokkenen, meer bepaald de leraren, de leerlingen en de ouders. In de eerste graad bestaat de gewoonte om het voorbije schooljaar te evalueren en bijstellingen voor het volgend schooljaar af te spreken. Een aantal vakgroepen heeft reeds het eigen onderwijskundig-didactisch handelen kritisch bekeken en op basis daarvan vernieuwingen ingevoerd. Andere vakgroepen staan hierin nog aan het begin van een ontwikkeling.

Het taalbeleid wordt structureel aangepakt en beoogt een duurzaam effect. Het uiteindelijk doel is een beleid te voeren voor alle leerlingen, taalzwakke en taalsterke en het hele schoolteam hierbij te betrekken. Het huidige actieplan talenbeleid is reeds uitgeschreven op leerlingenniveau. De doelstellingen en acties op leraren- en schoolniveau zijn nog niet uitgewerkt.

**Ontwikkeling** De school stuurde de afgelopen jaren een aantal aspecten van leerbegeleiding bij. Wat werkvormen betreft wordt in de eerste graad geëxperimenteerd met hoekenwerk en in heel de school met co-teaching. In de bovenbouw dient de vrije ruimte om te experimenteren met werkvormen. De school geeft zelf aan dat de transfer naar de vakken moeizaam verloopt. Verder werd het monitoraat en het systeem van volgkaarten kwaliteitsvol bijgestuurd. Ook de professionalisering van de vakgroepen kreeg de nodige aandacht, met wisselend effect. Het beleid werkte indirect aan een strakker kader voor leerbegeleiding op lerarenniveau via een vernieuwing van de rapportering over de leerlingresultaten. Gezien het huidige succes van het systeem van de studiecoaching bij de leerlingen, overweegt het beleid om over te stappen van de vrijwillige inzet van de betrokken leraren naar een meer structurele onderbouwing voor de organisatie ervan. Verdere prioriteiten van het beleid zijn het op punt stellen van de vakgroepwerking, het verder uitwerken van het taalactieplan en het nastreven van de VOET.

## 5.2 Evaluatiepraktijk

**Doelgerichtheid** De school heeft een gedifferentieerde visie op leerlingenevaluatie voor de eerste graad en de bovenbouw (tweede en derde graad). In de eerste graad opteert ze voor een brede evaluatie met het oog op een veelzijdig onderbouwde oriëntering van de studiekeuze. Daartoe verruimt ze de beoordeling via de studieresultaten met een beoordeling van sleutelcompetenties en laat zij ook de leerlingen zelf reflecteren over hun leerproces, capaciteiten, interesses en aspiraties. Verder wil zij de overgang van het lager naar het secundair onderwijs ondervangen door voldoende gewicht toe te kennen aan overhoringen en taken (dagelijks werk) en door stapsgewijs te evolueren van gespreide evaluatie voor meerdere vakken naar een examensysteem voor de meeste vakken.

In de bovenbouw sluit de visie op evaluatie aan bij het rapporteringssysteem. De rapportering beoogt een transparante weergave van de studieresultaten voor alle onderdelen van de evaluatie. Voor de studiebekrachtiging stelt de school het 'proefwerk', samengesteld uit opdrachten 'vooraf' en examens, centraal. In de tweede graad maakt deze 80 % uit van het eindtotaal, in de derde graad 100 %. Op die manier moet de evaluatiepraktijk de leerlingen optimaal voorbereiden op het hoger onderwijs. In haar visie verengt de school deze voorbereiding echter tot 'het leren verwerken van grotere leerstofgehelen'. Deze benadering vat niet het hele spectrum van leerplandoelstellingen en evenmin alle onderdelen van de evaluatiepraktijk, zoals die in meerdere vakken voorkomt. Zo staan de resultaten van taalvaardigheden en van toepassingen 'onderzoekend leren en leren onderzoeken' voor verschillende vakken gerapporteerd in de rubriek 'vooraf' (V). De schoolvisie laat deze rubriek heel open, waardoor de leerdoelen die daarin geëvalueerd en gerapporteerd worden, weinig gecultiveerd worden.

De school hanteert geen centrale strategie en kwaliteitscriteria voor de operationalisering van de visie op evaluatie. Voor de bewaking van de validiteit van de evaluatie en voor de concretisering (brede evaluatie, overhoringen, taken, opdrachten 'vooraf', examens of gespreide evaluatie) stelt ze de vakgroepen verantwoordelijk. Zij doet dit bewust om acties en vernieuwende ideeën vanuit de vakgroepen zelf te laten groeien. Zij stuurt wel aan op samenwerking en gelijkgerichtheid in geval van parallelle lesgroepen en op transparantie voor de leerlingen en de ouders. Daartoe reikt ze een document aan (bladzijde 0), waarin alle relevante informatie over de evaluatiepraktijk per vak vermeld staat.

Hoewel de school een aanbod heeft van begeleidende en remediërende acties en de taken en overhoringen (formatieve evaluatie) gericht zijn op reflectie over de leervorderingen, verwijst de visie op evaluatie nergens naar de wisselwerking tussen evaluatie en remediëring op school- of vakniveau. Zij wijst wel op de verantwoordelijkheid die de leerlingen moeten nemen om te reflecteren over hun leerproces, maar verduidelijkt verder niet welk engagement de school of de vakleraren op dit vlak nemen.

De deliberatieprocedure met mogelijkheid tot betwisting van de eindbeslissing beantwoordt aan de eisen van de regelgeving en wordt voldoende beschreven in het schoolreglement. Uit de attesteringsgegevens blijkt dat de school prospectief en oriënterend delibereert. De clausuleringen in geval van een B-atteest zijn weliswaar beperkt tot het eigen aanbod. De toekenning van vakantietaken gebeurt conform de regelgeving. De toekenning van een 'waarschuwing' is uitzonderlijk. De attestering wordt in de notulen en in de synthese voor de leerlingen en de ouders uitgebreid onderbouwd. Aan de eindbeslissing is altijd een advies voor de verdere studieloopbaan gekoppeld.

**Ondersteuning** De school ondersteunt de evaluatiepraktijk vooral organisatorisch, gekoppeld aan de planning van de rapport- en examenperiodes. Er zijn voor alle betrokkenen voldoende richtlijnen en praktische afspraken over de planning en het verloop van de verschillende evaluaties en over de rapportering, de begeleidende en delibererende klassenraden en de oudercontacten. Op vakniveau staat de algemene inhoudelijke en organisatorische informatie over de evaluatiepraktijk voor de leerlingen en de ouders vermeld in 'bladzijde 0'. De coördinatoren en de pedagogische werkgroep ondersteunen mee de organisatie van de evaluatie en rapportering en reflecteren over het verloop en eventuele problemen daarbij.

Een digitaal rapporteringssysteem en bijhorende richtlijnen ondersteunen de rapportering. De school hecht veel belang aan de woordcommentaren bij de studieresultaten en bij de beoordeling van de sleutelcompetenties (eerste graad). Zij heeft professionalisering en informatie aangeboden om de kwaliteit van de woordcommentaren te verbeteren.

De school biedt weinig ondersteuning voor de inhoudelijke kwaliteit van de evaluatie. Dit is de verantwoordelijkheid van de vakgroep. Sommige vakgroepen nemen daarbij het initiatief tot gerichte professionalisering of ondersteuning van de pedagogische begeleiding. In de vakgroepen waar discussie rijst, neemt de directeur het initiatief voor ondersteuning door de pedagogische begeleiding.

**Doeltreffendheid** De school volgt de kwaliteit van de concrete invulling van de evaluatiepraktijk in de vakgroepen niet systematisch op. Via de opvolging van de informatie in ‘bladzijde 0’, de spreidingstabellen van de studieresultaten per vak en de analyse van de woordcommentaren houdt zij wel een vinger aan de pols om vastgestelde problemen ad hoc te bespreken en bij te sturen.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste vakgroepen de aansturing tot samenwerking en gelijkgerichtheid volgen. Een aantal vakgroepen grijpt de aangereikte verantwoordelijkheid aan om vanuit leerplanstudie de evaluatievormen doeltreffend op de leerplandoelstellingen af te stemmen. Dit komt onder andere tot uiting in het grotere aandeel van de rubriek ‘opdrachten vooraf’ in het proefwerk. In andere vakgroepen blijven de evaluatievormen hoofdzakelijk traditioneel met de grootste nadruk op de examens. In de meeste onderzochte vakken voldoet de afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen, maar kunnen sommige onderdelen bijgestuurd worden. In de eerste graad zijn de meeste vakgroepen nog zoekende om de recent ingevoerde beoordeling van de sleutelcompetenties kwaliteitsvol toe te passen.

De school verzamelt en analyseert gegevens over de studieresultaten per vak (spreidingstabellen), de attestering en de doorstroming van de leerlingen naar het hoger onderwijs. Deze gegevens gebruiken de school en de vakgroepen tot nog toe onvoldoende als insteek voor zelfevaluatie van de evaluatiepraktijk.

**Ontwikkeling** De school stelt op dit moment de evaluatiepraktijk niet als prioritair werkpunt. In de eerste graad is de optie voor brede evaluatie in de vorige schooljaren druk voorbereid en bevindt de school zich nu in de uitvoeringsfase. Ze is zich ervan bewust dat de evaluatie van de sleutelcompetenties in de vorm van woordcommentaren nog niet op punt staat en verdere ontwikkeling en professionalisering vereist.

Met uitzondering van het bijsturen van de lopende zaken, zijn er in de bovenbouw niet echt concrete plannen voor de verdere ontwikkeling van de evaluatiepraktijk. Er zijn daaromtrent evenmin prioriteiten gesteld in de professionalisering. Dit neemt niet weg dat in een aantal vakgroepen over de evaluatiepraktijk veel overleg plaatsvindt, gekoppeld aan ondersteuning van de begeleidingsdienst of gerichte professionalisering. De dynamiek of ontwikkeling op dit vlak vertonen weliswaar grote verschillen per vakgroep.

### 5.3 Deskundigheidsbevordering

**Doelgerichtheid** De school ziet nascholing als een belangrijk onderdeel van de deskundigheidsbevordering van het personeel. Ze wil met de deskundigheidsbevordering niet alleen de effectiviteit van de schoolwerking verhogen maar ook bijdragen tot het individueel en algemeen welbevinden.

De school formuleert voor de deskundigheidsbevordering weinig operationele doelstellingen. Ze heeft wel criteria uitgewerkt waaraan een externe nascholing moet voldoen. Zo moet de nascholing voldoende functioneel zijn. In het nascholingsplan is de link met de beleidsprioriteiten echter niet voldoende expliciet uitgewerkt. De nascholing dient ook financieel haalbaar te zijn en de goede werking van de school zo weinig mogelijk te belemmeren. De school wil zo veel mogelijk inzetten op nascholingen die plaatsvinden op de school zelf.

Het beleid wil de professionaliseringsnoden van de personeelsleden in kaart brengen met een bevraging op de jaarlijkse wensenlijst. Ze verwacht hierbij dat het initiatief tot professionalisering vooral vanuit het personeelslid zelf komt.

**Ondersteuning** Het nascholingsplan bevat een aantal praktische afspraken. De leraren kunnen de informatie over externe nascholingen raadplegen via de weekberichten. Van elk personeelslid verwacht de school dat ze twee nascholingen per jaar volgen waarvan één ICT gericht is. De laatste jaren heeft de school sterk ingezet op het versterken van de ICT-competenties bij haar personeel. In samenwerking met het nabijgelegen centrum voor volwassenenonderwijs heeft de school een aantal ICT-zelftesten opgesteld. Deze testen gebeuren echter op vrijwillige basis waardoor de professionaliseringsnoden inzake ICT nog niet voor alle personeelsleden in kaart zijn gebracht.

Voor de prioritaire en teamgerichte thema's organiseert de school zelf vormingssessies, onder meer tijdens personeelsvergaderingen of pedagogische studiedagen. Ook de schoolgemeenschap levert een bijdrage aan de deskundigheidsbevordering. Zo organiseert ze trajecten voor beginnende leraren en EHBO-cursussen. Voor de vakgebonden nascholing ligt de verantwoordelijkheid vooral bij de vakgroepen zelf. De pedagogische begeleidingsdienst wordt vraaggestuurd betrokken.

De school heeft een procedure uitgewerkt voor het inschrijven op een externe nascholing. De in het nascholingsplan vermelde criteria voor de goedkeuring van de externe nascholing zijn niet systematisch opgenomen in de procedure.

**Doeltreffendheid** Omdat de school voor de deskundigheidsbevordering weinig operationele doelstellingen formuleert, kan het beleid slechts beperkt de doeltreffendheid nagaan. Om de effecten van de nascholingen in kaart te brengen, maakt de school gebruik van een registratieformulier. De leraren vullen dit overzicht zelf aan en kennen een waardecijfer als vorm van evaluatie toe. De criteria hiervoor zijn echter niet transparant. Het is niet duidelijk hoe de deelnemer tot het waardecijfer komt. De school gaat ook niet systematisch na of de gevolgde nascholing nieuwe inzichten aangereikt heeft die de leraren functioneel kunnen benutten in de lessen.

De directie legt de eindverantwoordelijkheid voor de vakspecifieke professionalisering bij de vakgroepen. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken blijkt echter dat er in de praktijk aanzienlijke kwaliteitsverschillen bestaan tussen de vakgroepen. Voor een aantal vakken verloopt het vakoverleg intensief en professioneel. Voor andere vakgroepen stelde de doorlichting vast dat de professionele dialoog tussen de leraren diepgang mist. Over het algemeen blijft de deskundigheidsbevordering zowel qua sturing als opvolging te vrijblijvend. Het beleid bewaakt weinig systematisch dat iedereen in functie van zijn noden voldoende professionalisering volgt.

**Ontwikkeling** De multiplicatie en de effecten op de onderwijspraktijk van de professionalisering blijven meestal beperkt. Er heerst bij bepaalde leraren nog een terughoudendheid om de verworven inzichten spontaan te delen met hun collega's. De gunstige startpositie van de meeste leerlingen leidt bij een aantal vakgroepen tot een gebrek aan ontwikkelingsdynamiek. Recentelijk zet de school daarom in op de professionalisering in vernieuwende didactische methodes.

**Inbreuk(en) op regelgeving** Het huidige nascholingsplan werd niet voor overleg voorgelegd aan de schoolraad. Deze inbreuk wordt niet opgevolgd door de inspectie. (Decreet van 02/04/2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad - art. 21)

## 6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

**Leiderschap** Het algemeen beleid berust bij de algemeen directeur, twee campusdirecteurs en een co-directeur. Voor de middenschool ligt de dagelijkse leiding bij de campusdirecteur en de co-directeur, voor de bovenbouw ondersteunen twee graadcoördinatoren de campusdirecteur. De algemeen directeur neemt vooral schooloverstijgende taken op zich. De taakverdeling tussen de directieleden en de coördinatoren is duidelijk en bevordert een vlotte schoolwerking. Het onderwijskundige beleid heeft nog geen duidelijke plaats in de organisatiestructuur, wat een gerichte aansturing van de pedagogisch-didactische processen belemmert.

De school heeft een traditie waarbij het schoolteam zeer zelfstandig werkt en inspraak verwacht bij beleidsbeslissingen. De participatieve leiderschapsstijl van de schoolleiding sluit aan bij deze cultuur. De directeurs kiezen voor een toegankelijk, ondersteunend en transparant beleid onder meer door veel aanwezig te zijn tussen hun medewerkers, door het voeren van informele gesprekken en functioneringsgesprekken en door deel te nemen aan verschillende overlegorganen. Zo houdt de schoolleiding voeling met wat er leeft op de school en heeft ze zicht op het functioneren van het team. Toch blijft het voor de directie een fragiele evenwichtsoefening om de zelfstandigheid van het team te respecteren én een duidelijke structuur te creëren om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

**Visieontwikkeling** Het directieteam heeft enkele jaren geleden de schoolvisie hernieuwd naar aanleiding van de geactualiseerde VOET. De waarden duurzaamheid, dienstbaarheid en verbondenheid staan hierin centraal. Het team kreeg inspraak in de nieuwe visie en onderschrijft duidelijk deze waarden.

De schoolleiding gebruikt deze hernieuwde visie nog niet expliciet als richtlijn om het schoolbeleid vorm te geven. Zo leidde de visie nog niet tot strategische doelstellingen, die een duidelijk kader kunnen vormen om het schoolbeleid op langere termijn uit te werken. Het directieteam formuleert nu beleidsprioriteiten op basis van de evaluatie van het vorige werkjaar en op grond van wat zich in de loop van het jaar aandient via de verschillende overlegorganen. Dat zijn echter losse topics, die onvoldoende gekend zijn bij het team. Dit gebrek aan een duidelijk en transparant beleidskader maakt het moeilijker voor de directie om beleidsbeslissingen te onderbouwen en te verantwoorden, ook al zijn ze besproken op verschillende overlegorganen.

De schoolleiding streeft naar meer gelijkgerichtheid binnen en tussen de vakgroepen en over de twee campussen heen. Zo stimuleert de directie de vakgroepen om dezelfde examens te gebruiken, zijn er schoolbrede afspraken geformuleerd over het gewicht van de evaluatiemomenten en over de onderzoekscompetentie en de geïntegreerde proef. De vlotte samenwerking tussen de campusdirecteurs en hun veelvuldig overleg bevorderen de gelijkgerichtheid tussen de twee campussen. Zo bewaken ze bijvoorbeeld het nastreven van de VOET op schoolniveau. Ook staat sinds dit jaar een zorgcoördinator in voor het zorgbeleid van de twee campussen, wat de gelijkgerichtheid bevordert. De twee campussen leggen, omwille van hun verschillende doelgroep, op het pedagogisch-didactische vlak hun eigen accenten. Dit uit zich onder andere in een verschillende visie op evaluatiepraktijk en taalbeleid. Een logische samenhang en groei lijn ontbreken echter nog.

**Besluitvorming** De school investeert veel in goede overlegstructuren om enerzijds het schoolteam inspraak te geven in de beleidsvoering en om anderzijds het personeel op de hoogte te houden van beleidsbeslissingen, van het reilen en zeilen op school en van schooloverstijgende zaken. Zo zijn er de weekberichten, de frequente personeelsvergaderingen en vakgroepen, de wekelijkse cel leerlingenbegeleiding en de pedagogische werkgroep. De school heeft veel aandacht voor de randvoorwaarden om dit overleg goed te laten verlopen zoals een vaste planning in de jaarkalender en het vrijroosteren van personeel dat deelneemt aan de werkgroepen. Het personeel kan de verslagen vlot raadplegen.

Verder bevat de overlegstructuur van de school de officiële overlegorganen als de schoolraad, de pedagogische raad, het Comité ter Preventie en Bescherming op het werk en de leerlingenraad. Het lokaal onderhandelingscomité keurt jaarlijks de besteding van de BPT-uren, die de drie procent van het lesurenpakket overschrijden, goed.

De pedagogische raad functioneert als een centraal, strategisch overlegorgaan dat wekelijks samenkomt, afwisselend op campus- en schoolniveau. In deze vergadering kunnen de directie en personeel ideeën wederzijds aftoetsen, voorstellen bespreken, maar ook de dagelijkse werking van de school optimaliseren. Voor de bovenbouw levert ook de pedagogische werkgroep inhoudelijke input in de pedagogische raad. Zo kan de pedagogische werkgroep thema's voorbereiden of verder uitwerken. Het team kan makkelijk iemand van de pedagogische raad aanspreken om een agendapunt aan te brengen.

De ouderraad organiseert activiteiten voor de leerlingen, maar de inbreng in de het pedagogisch-didactisch beleid van de school is nog pril. Dit geldt ook voor de leerlingenraad. Ze krijgen de kans om activiteiten te organiseren, maar het lukt nog niet om hen ten volle inspraak te geven in de schoolwerking.

**Kwaliteitszorg** De schoolleiding vindt kwaliteitszorg belangrijk en bewaakt op enkele deeldomeinen zoals bijvoorbeeld voor de VOET-werking systematisch de kwaliteit. Ook de gedetailleerd uitgewerkte draaiboeken voor organisatorische en administratieve processen illustreren het belang dat de directie aan kwaliteitsbewaking hecht. Toch slaagde de schoolleiding er nog niet in om de kwaliteitszorg integraal, schoolbreed en systematisch uit te werken.

De school heeft aandacht voor datageletterdheid en verzamelt beleidsrelevante data zoals de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs en data over het welbevinden van de leerlingen en medewerkers. Ook staat de school open voor externe evaluaties door mee te werken aan wetenschappelijke onderzoeken en schoolcompetities. Het gebrek aan strategische en operationele doelen maakt het moeilijk om op basis van deze data de schoolwerking doelgericht te evalueren. De analyse van deze data leidt enigszins tot bijstellingen van de schoolwerking, maar ze mist nogal eens een kritische en brede blik waardoor ze veeleer beperkt aanzet tot kwaliteitsverbetering op onderwijskundig vlak.

Een aantal vakgroepen en ook de invulling van de keuzevakken vertonen duidelijk een ontwikkelingsdynamiek. De directie wil deze dynamiek als hefboom gebruiken om schoolbreed tot kwaliteitsverbetering te komen. Momenteel vertraagt het creëren van een draagvlak bij het team nog de implementatie van elementaire vernieuwingen zoals ICT integreren in het leerproces van de leerlingen en het optimale gebruik van het elektronische platform.

## **7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **7.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het aanbod voor plastische opvoeding in de eerste graad.
- De realisatie van de onderzoekscompetentie in de pool moderne talen.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen op uitvoeringsniveau.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het brede aanbod aan algemeen vormende activiteiten.
- De samenwerking en ontwikkelingsdynamiek binnen enkele vakgroepen.
- De aandacht voor curatieve leerbegeleiding op schoolniveau.
- De visie op breed evalueren in de eerste graad.
- De zorgvuldige motivering van de eindbeslissingen.
- Het artistieke niveau van de werken van de leerlingen in de tweede graad kso.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De actualisering van de schoolvisie.
- De participatieve leiderschapstijl.
- De organisatie van de overlegstructuren.
- De aandacht voor de gelijkgerichtheid binnen de vakgroepen

### **7.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het creëren van een krachtige en stimulerende leeromgeving in de meeste vakken.
- Het benutten van de formatieve evaluatie om het leerproces vorm te geven.
- De aandacht voor emancipatorisch leren.
- De implementatie en opvolging van de deskundigheidsbevordering.
- De ICT-integratie in het leerproces van de leerlingen.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De systematische aanpak van de kwaliteitszorg op school- en vakniveau.
- De opvolging van onderwijskundige processen.
- Het versterken van de ontwikkelingsdynamiek.

### **7.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De leerplanrealisatie voor beeldende en architecturale vorming in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale vorming.
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in aso derde graad in de pool wiskunde.
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

## 8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-01-2020** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018 ), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

## 9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur       |
|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
|                                                                   |                                          |
| <b>Wendy FRANQUET</b><br>de inspecteur-verslaggever               | <b>Viviane VAN DIJCK</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                          |